

Διοικ. Πρωτοδ. Αθηνών: 6918/1982

Πηγή: Ε.Δ.Κ.Α. ΚΕ' 1983, σ. 53, Δ.Ε.Κ. 168/83

Περίληψη: Εργατικόν ατύχημα υφίσταται και εις περιπτώσεις επιδεινώσεως προϋφισταμένης νόσου λόγω υπερμέτρου προσπάθειας εν τη εργασία αυτού. Καρδιακή προσβολή, επελθούσα συνεπεία υπερβολικής προσπάθειας ή κοπιώδους και εξαντλητικής εργασίας, συνιστά ατύχημα.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος: κ. Π. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

Εισηγητής: κ. ΧΡ. ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ

Δικηγόρος: κ.κ. ΒΙΚΤ. Νινίκα, Δημ. Γεωργίου

Επειδή, κατά την έννοια των προβλεπουσών περί του εργατικού ατυχήματος διατάξεων των άρθρων 8 παρ. 4 και 34 παρ. 1 του Α.Ν. 1846/1951 υφίσταται εργατικόν ατύχημα, συνεπαγόμενον την απονομήν συντάξεως άνευ της συνδρομής χρονικών προϋποθέσεων, όχι μόνον εις την περίπτωσιν κατά την οποίαν ο θάνατος ή η προς εργασία ανικανότης του ησφαλισμένου ή η επιφέρουσα τοιαύτην ανικανότητα επιδείνωσις προϋφισταμένης νόσου οφείλονται εις βίαιον εξωτερικόν συμβάν, επελθόν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής, αλλά και εις περιπτώσεις κατά τας οποίας αι ανωτέρω συνέπειαι οφείλονται εις υπέρμετρο προσπάθειαν, την οποίαν κατέβαλεν εν δεδομένω χρόνω ο εργαζόμενος ίνα ανταποκριθή εις ασυνήθεις όρους εργασίας ή εις το γεγονός ότι υπεχρεώθη ούτος να εργασθή επί ωρισμένον χρόνον υπό εξαιρετικώς δυσμενείς (καιρικός και άλλας) συνθήκας (βλ. ΣΤΕ 2606/78 ΕΔΚΑ ΚΑ' σελ. 19 επ., 1194/77 ΕΔΚΑ ΙΘ' σελ. 398, 1303/76, 197/75, 1814/73 κ.α. Α.Π. 234/80 ΕΚΔΑ ΚΒ' σελ. 398). Ειδικώτερον δε εις περιπτώσιν θανάτου του εργαζομένου εις την εργασία αυτού, συνεπεία καρδιακής προσβολής, έχει γίνει νομολογιακώς δεκτό (βλ. Σ.Τ.Ε. 2114/69 ΒΔ ΚΑ ΙΒ' σελ.12), ότι ίνα στοιχειοθετηθή η έννοια του εργατικού ατυχήματος δέον η καρδιακή προσβολή να επήλθεν συνεπεία υπερβολικής προσπάθειας, ή κατά την εκτέλεσιν κοπιώδους και εξαντλητικής εργασίας εκ μέρους του εργαζομένου και ότι, συγκοπή της καρδίας, επελθούσα μεν κατά την ώραν εργασίας, αλλά υπό κανονικάς συνθήκας

εργασίας δεν συνιστά εργατικόν ατύχημα κατά την έννοιαν των ως άνω διατάξεων του Α.Ν. 1846/51 (βλ. ΣΤΕ 2074/62 ΕΔΚΑ Ε' σελ. 10 και Εφετ. Αθηνών 1691/72 ΕΔΚΑ ΙΔ' σελ. 472).

Επειδή, εν προκειμένω εκ των εγγράφων του φακέλλου της κρινομένης υποθέσεως εν συνδυασμώ προς τους εκατέρωθεν ισχυρισμούς των διαδίκων προέκυψαν τα ακόλουθα, πραγματικά περιστατικά: Ο σύζυγος της προσφευγούσης, ο οποίος είχε γεννηθεί το έτος 1934, ήσκει το επάγγελμα του οδηγού βυτιοφόρου αυτοκινήτου εις την εν Αθήναις εδρεύουσαν Ανώνυμον Εταιρείαν Πετρελαιοειδών υπό την επωνυμία "MAMIDOIL - JET OIL" και ήτο ησφαλισμένος εις το ΙΚΑ, την 16.10.1979 και περί ώραν 12.15 μεσημβρινήν, κατά την διάρκειαν της εργασίας του εις τα Ελληνικά Διύλιστήρια Ασπροπύργου και δη καθ'ον χρόνον ευρίσκετο επί του βυτιοφόρου και εφόρτωνε τούτο δια καυσίμων, απέθανε συνεπεία καρδιακής προσβολής και ειδικώτερον, ως προκύπτει εκ της εις τον φάκελλον ευρισκομένης υπ'αριθμ. 15293/17.10.79 ιατροδικαστικής εκθέσεως νεκροψίας – νεκροτομίας, συνέπεια οξέος εμφράγματος του μυοκαρδίου. Δια της υπ'αριθμ. 808/21.4.80 γνωματεύσεως της Πρωτοβαθμίου Υγειονομικής Επιτροπής του Υπ/τος ΙΚΑ Αθηνών εκρίθη ότι η πάθησις (οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου), η οποία προκάλεσε τον θάνατον του συζύγου της προσφευγούσης, θεωρείται παθολογική κατάστασις (κοινή νόσος) δεδομένου ότι επήλθεν επί αρτηριοσκληρυντικών αλλοιώσεων της αορτής και των στεφανιαίων αρτηριών της καρδίας, η οποία και κατά την νεκροψίαν ανευρέθη υπερτροφική". Βάσει της γνωματεύσεως ταύτης ο Δ/ντης του Τοπικού Υποκαταστήματος ΙΚΑ Πλ. Συντάγματος, δια της υπ'αριθμ. 5919/6.5.80 αποφάσεώς του, έκρινεν ότι ο θάνατος του συζύγου της προσφευγούσης δεν οφείλεται εις εργατικόν ατύχημα αλλά εις παθολογικήν κατάστασιν (κοινήν νόσον) την άποψιν δε ταύτην υιοθέτησεν και η οικεία Τοπική Διοικητική Επιτροπή, επιληφθείσα κατόπιν ασκηθείσης ενστάσεως υπό της προσφευγούσης δια της προς τούτο εκδοθείσης υπ' αριθ. 2166/26.9.80 αποφάσεως αυτής. Ήδη, δια της υπό κρίσιν προσφυγής η προσφεύγουσα ζητεί ακύρωσιν της αναγνωρίσεως ότι ο θάνατος του συζύγου της οφείλεται εις εργατικό ατύχημα.

Επειδή, κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω πραγματικών περιστατικών, το Δικαστήριον λαμβάνει υπ'όψιν: 1) ότι ο θάνατος του συζύγου της προσφευγούσης επήλθε κατά την εκτέλεσιν της εργασίας του, 2) ότι ήσκει το

επάγγελμα του οδηγού βυτιοφόρου αυτοκινήτου και συνεπώς ειργάζετο, κατά τα κοινώς γνωστά, ως προκύπτει εκ της νομίμως ληφθείσης και προαποδεικτικής προσαγομένης (α. 49 Π.Δ. 541/1978/ υπ' αριθ. 74.620/15.5.1982 ενόρκου εξετάσεως ενώπιον του Συμβ/φου Αθ. Δ.Δ. του μάρτυρος Ν.Π. ο οποίος τυγχάνει συνάδελφος του θανόντος συζύγου της προσφευγούσης και ήτο παρών κατά την ώραν του θανάτου του, η εργασία των οδηγών δεν περιελάμβανε και την φόρτωσιν επί των βυτιοφόρων αυτοκινήτων των υγρών καυσίμων, διότι δια την εν λόγω εργασίαν υπήρχον ειδικοί υπάλληλοι, οι λεγόμενοι "γεμιστές" ότι λόγω των πολλών ατυχημάτων τα οποία εγένοντο από τας αναθυμιάσεις του "καυτού μαζούτ" κατήργησαν τους ειδικούς υπαλλήλους και ηνάγκασαν τους οδηγούς (λίγο προ του θανάτου του συζύγου της προσφευγούσης) να γεμίζουν οι ίδιοι τα βυτιοφόρα, ότι κατά τον χρόνον του θανάτου του συζύγου της προσφευγούσης "υπήρχε πολλή δουλειά" και "ηυξημένοι παραγγελίαι" και ότι ο θανών, κατά την ημέραν του θανάτου του, εκτελούσε την τετάρτην (4^{ην}) παραγγελίαν της ημέρας, 4)ότι, ως προκύπτει εκ της ανωτέρω ιατροδικαστικής εκθέσεως, η καρδιά του συζύγου της προσφευγούσης ευρέθη υπερτροφική, η τοιαύτη δε ανωμαλία δεν είναι κυρίως αυτοτελής νόσος, αλλ' αποτέλεσμα της υπερμέτρου εργασίας της καρδιάς, όταν αύτη συναντά κώλυμα εις την ελευθέραν αυτής κυκλοφορικήν λειτουργίαν εκ βλάβης των βαλβίδων αυτής ή εκ μονίμου αρτηριακής υπερτάσεως ή αρτηριοσκληρώσεως, 5)ότι, ως προκύπτει εκ του προσαγομένου βιβλιαρίου ασθενείας του συζύγου της προσφευγούσης, ούτος δεν έπασχεν εκ νόσου τινός και 6) το γεγονός ότι ο θάνατος του συζύγου της προσφευγούσης επήλθεν, συνεπεία οξέος εμφράγματος του μυοκαρδίου, καθ'ον χρόνον υφίστατο και εισέπνευσε τας εντόνους και ανθυγιεινάς αναθυμιάσεις του μαζούτ. Εκ πάντων τούτων και εν συνδυασμώ προς αλλήλους εκτιμωμένων, το Δικαστήριον κρίνει ότι ο θάνατος του συζύγου της προσφευγούσης οφείλεται αποδεδειγμένως εις την υπέρμετρον προσπάθειαν την οποίαν κατέβαλεν ούτος την 16.10.1979 ίνα ανταποκριθή εις ασυνήθεις, κατά τον χρόνον τούτον, όρους εργασίας, δοθέντος ότι η καρδιακή προσβολή επήλθεν συνεπεία κοπιώδους και εξαντλητικής εργασίας εκ μέρους τούτου, και δη υπό εξαιρετικώς δυσμενείς συνθήκας, εις την οποίαν εργασίαν υπεχρεώθη ούτος ολίγον προ του θανάτου του, πέραν της συνήθους και κανονικής εργασίας του (οδηγού αυτοκινήτου), και συνεπώς εις την

προκειμένην περίπτωσηιν, κατά τα εκτεθέντα εις την προηγουμένην σκέψιν, συντρέχει εργατικόν ατύχημα, κατά τον βάσιμον περί τούτου λόγον της προσφυγής.

Επειδή, μετά ταύτα, πρέπει να γίνη δεκτή η προσφυγή, να ακυρωθή η προσβαλλομένη απόφασις της Τ.Δ.Ε. και να αναγνωρισθή ότι ο θάνατος του συζύγου της προσφευγούσης οφείλεται εις εργατικόν ατύχημα, συμψηφισθή δε εν όλω η εκατέρωθεν δικαστική δαπάνη, λόγω ευλόγου αμφιβολίας περί την έκβασιν της παρούσης δίκης (α. 82 παρ.3 Π.Δ. 541/1978).